

Učivo ŠVP – tématické celky, témata	Ročníkové výstupy ze ŠVP	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Společenské prostředí: Obyvatelstvo světa Rozmístění obyvatelstva na Zemi Územní pohyb obyvatelstva Sociální a kulturní problémy Rozmístění ras, národů a jazyků Sídla	- pracuje aktivně s tématickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku - rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech - orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele - nastíní územní rozdíly v hustotě zalidnění na Zemi a objasní příčiny rozdílů - rozlišuje typy migrací podle různých kritérií - uvádí nástroje regulace migrace - argumentuje proti rasistickým teoriím - zařazuje hlavní světové a evropské jazyky do skupin - vymezuje základní rozdíly náboženství, a jejich význam pro soužití lidí - načrtne věkové pyramidy států a objasní následky nevyváženosti - rozlišuje sídla, jejich znaky a smysl vzniku - lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací - zdůvodní výhody i nevýhody života ve	P – Zdravá Země Př – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv osídlení na krajinu, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, fosilní paliva, suroviny pro textilní a potravinářský průmysl, podvýživa, hlad, HIV Př – vliv přírodních podmínek na osídlení D – nejstarší osídlené oblasti, zvyšování tempa růstu obyvatelstva od 19. st. – demografická revoluce, vznik prvních měst, vývoj urbanizace, průmyslová revoluce – významné technické objevy, průmyslový pokrok, význam zemědělství v historii, vývoj dopravy, význam objevných plaveb, obchod s cizími zeměmi v minulosti, rozvoj služeb, kláštery a univerzity jako centra vzdělanosti v minulosti ZSV – lidská práva, pokrok lidstva, konzumní způsob života, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro člověka, volba povolání, zdravý životní styl P-Adventní čas M – rozbor grafů, kartogramů,

Hospodářské prostředí Jádrové a periferní oblasti Hospodářské sektory Světové zemědělství Pěstování zemědělských plodin Chov hospodářských zvířat Rybolov a lesní hospodářství	městech - vymezí zóny měst a jejich funkční využití - určí a vyhledá hlavní oblasti světového hospodářství - porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství - vymezí kritéria hodnocení vyspělosti států - uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje - rozlišuje sektorovou strukturu hospodářství států - posoudí význam zemědělství a jeho propojení s ostatními složkami hospodářství - popíše různé zemědělské systémy v závislosti na podnebí, vyspělosti společnosti a politických poměrech - uvádí příklady nevhodného hospodaření v určitých oblastech - hodnotí význam zemědělství v sektorech hospodářství - specifikuje podnebná pásma a jejich produkty - navrhuje řešení hladomorů - zhodnotí chov domácího zvířectva v různých částech světa - poukazuje na nevýhody moderních chovů - uvádí oblasti lovu mořských ryb a chovu sladkovodních ryb - uvádí faktory omezující a ohrožující	porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, průměrné hodnoty, jednotky plochy ZSV- rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa – city x slum MDV – zdroj informací ICT – zdroj informací P – Zdravá Země Ch – chemizace v zemědělství – vliv na přírodu, kvalitu potravin – vitamíny, využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, katalyzátory M – zpracování statistických údajů

	rybolov - lokalizuje dva pásy vhodné pro lesní hospodaření - uvádí příklady typických dřevin a vlastnosti jejich dřeva	
Světová průmyslová výroba	- vytvoří základní schéma členění průmyslu na odvětví a uvádí dílčí obory průmyslu	Př – podvýživa, hlad, AIDS, kyselá dešť, oteplování, ekologické katastrofy, rozšiřování pouští, vyčerpání nerostné suroviny, kácení tropických deštných lesů, fotosyntéza
Těžba, zásoby a zpracování nerostných surovin	- rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru a využití - navrhuje úsporná opatření vedoucí k zachování ner. surovin - objasní závislost některých nerostů a paliv na geologických poměrech	
Výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody	- lokalizuje vazby těžebního a energetického průmyslu - klade si otázky na ekologické řešení energetiky a problému následné nezaměstnanosti v regionech	
Zpracovatelský průmyslu	- srovnává surovinovou podmíněnost zpracovatelského průmyslu - uvádí příklady specializace a koncentrace odvětví na státy a ve státech	Ch – skleníkový efekt, kyselá dešť, složení atmosféry, ozón, oteplování, výfukové plyny, ropné havárie, nerostné suroviny, jiné zdroje energie, pitná voda – znečištění
Úloha dopravy	- objasní pojmy: dopravní – uzel, komunikace, síť	D – rozvoj společnosti, změny krajiny, života lidí v průběhu času
Druhy dopravy	- vymezí na mapách hlavní tahy dopravy, zhodnotí změny v dopravě - popíše vývojové trendy v šíření spojových soustav- telefon, televize, fax,internet,rozhlas	F – alternativní zdroje energie, rozvoj techniky ZSV – mezinárodní spolupráce, pokrok lidstva, šetření surovinami

Služby obyvatelstvu Cestovní ruch a rekreace Hlavní hospodářské oblasti světa Politická mapa současného světa Státy na Zemi Poloha, rozloha, lidnatost států Průběh a tvar státních hranic	- rozlišuje mezi výrobními a nevýrobními službami - hodnotí zaměstnanost obyvatelstva ve službách jako ukazatele rozvoje země - hodnotí a srovnává význam cestovního ruchu pro hospodářství v jednotlivých zemích - rozliší typy cestovního ruchu a rekreace - vymezí a lokalizuje v mapách hlavní světové oblasti turizmu - orientuje se v jízdnicích rádech - připraví itinerář pobytového zájezdu - vymezí v mapách oblasti s převažujícím vývozem surovin a dovozem průmyslových výrobků a zdůvodní - jmenuje příklady světových hospodářských organizací, jejich zaměření a důvody vzniku - pojmenuje základní rozdíly mezi nezávislým státem, autonomním a závislým územím - dokumentuje vývoj a rozpad koloniálních říší - orientuje se na politické mapě světa - uvede aktuální počet států současného světa, vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy - určí a lokalizuje příklady hranic - rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, hlediska svrchovanosti,	D – vznik států v minulosti, vývoj počtu států VDO – prvky vlády, demokracie, totalita, vztahy mezi státy světa MDV – aktuality, zdroj informací ICT – zdroj informací ZSV- státní zřízení, forma vlády, principy demokracie, náboženství, národnostní menšiny, příčiny válek,

Státní zřízení Způsob vlády Vznik a příčiny konfliktů Správní členění globální problémy současného světa hlavní mezinárodní politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení Krajina Krajinná sféra- přírodní - Socioekonomická Krajinné složky, prvky, vzhled krajiny Složky krajiny a životní prostředí	- státního zřízení a formy vlády, správního členění - uvádí příklady různé míry demokracie ve světě - lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě - uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení - uvádí příklady členění států na správní celky - vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení - uvede názvy mezinárodních politických organizací, jejich cílech - načrtne strukturu OSN - opakování geografického učiva na základní škole - používá pojem krajinná sféra ve vztahu k celému zemskému povrchu(pevniny, oceány, moře) ve vztahu k přírodě i lidské společnosti - rozlišuje vzhled a znaky krajiny - uvádí a rozlišuje na příkladech základní složky a prvky krajiny, ekosystémy a biomy - posoudí vliv lidí na rozšíření rostlinstva	možnosti řešení konfliktů, mezinárodní spolupráce MKV – politické a sociální konflikty, tolerance, výchova proti rasismu EGS – mezinárodní spolupráce, orientace v evropském a mezinárodním prostoru, nebezpečí terorismu EV – vývoj přírodního obrazu světa, aktivní řešení problémů životního prostředí, trvale udržitelný rozvoj EGS – globalizace, globální úroveň uvažování, důsledky gl. problémů pro každého z nás EV –ochrana přírody, trvale udržitelný rozvoj

Krajinotvorní činitelé a procesy Typy krajín Interakce příroda – společnost Společenské prostředí a jeho vztah k přírodnímu prostředí Využívání přírodních zdrojů Globální, civilizační, environmentální a ekologické problémy lidstva Udržitelnost života Udržitelný rozvoj	a živočišstva na Zemi - zhodnotí výhody a nevýhody života lidí v konkrétních přírodních podmínkách - popíše činnost lidí v jednotlivých typech krajiny - objasní složky a aspekty společenského prostředí a posoudí globální vztahy mezi společenským a přírodním prostředím - objasní komplexnost a globálnost působení antropogenních vlivů na krajinu a životní prostředí a lokalizuje na příkladech poškozování složek krajiny a životního prostředí podle jednotlivých složek hospodářství a aktivit společnosti - Zhodnotí přírodní zdroje z hlediska jejich vyčerpatelnosti obnovitelnosti - Objasní nerovnoměrné rozmístění a využívání přírodních zdrojů a energií ve světě a posoudí nebezpečí nedostatku s ohledem na další vývoj společnosti - Zhodnotí na příkladech vliv kvality přírodního prostředí na zdravotní stav obyvatelstva - Objasní na příkladech narušení společenského prostředí, jejich příčiny, a vliv na chování lidí - Osvětlí faktory udržitelného rozvoje lidské společnosti a hlavní zásady	MDV – kritické vyhodnocení informací EGS – globální úroveň životního prostředí – možnosti zlepšení P- Ochrana člověka za mimořádných událostí P – Zdravá Země P- Ochrana člověka za mimořádných událostí P – Zdravá Země

Ochrana životního prostředí, přírody, nástroje ochrany, instituce a organizace	ochrany přírody a životního prostředí platné pro každého člověka - Posoudí výchovné, hospodářské a právní prostředky(nástroje) ochrany životního prostředí - Objasní na příkladech funkce a role velkoplošných chráněných území přírody v Česku v Evropě i mimoevropských regionech - Objasní funkce maloplošných chráněných území přírody, biosférických rezervací a evropské mezinárodní soustavy NATURA 2000 - Vyjádří vlastními slovy, co může jedinec pro zlepšení a rozvoj životního prostředí udělat	